

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคม ความเจริญก้าวหน้า เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาจากพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจจากที่ได้ศึกษา พัฒนา และปรับปรุงการศึกษาของมนุษย์ ครูเป็นบุคลากรที่ได้รับ การยอมรับว่า เป็นผู้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ศิษย์ ซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงต้องใช้ ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นนอกจากที่ครูผู้สอนจะทำการสอนนั้นตัวผู้ให้ความรู้ เองนอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะสอนแล้วจำเป็น ต้องมีการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อที่จะนำสิ่งใหม่เหล่านั้นเสนอให้แก่ผู้เรียน นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติแล้ว การค้นพบปัญหา การแก้ไขปัญหานั้นก่อให้เกิดทฤษฎีใหม่ ๆ ก็ถือได้ว่าเป็นการพัฒนาตัวของ ครูผู้สอนเองด้วย จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานสูงและเป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันต้องก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการเทคโนโลยี ค่านิยม และวัฒนธรรม ทางสังคม ดังนั้นการปฏิบัติงานในชั้นเรียนของครูจึงไม่ใช่สูตรสำเร็จที่หยุดนิ่งตายตัว แต่ต้องมีการเคลื่อนไหวปรับเปลี่ยน และพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้โรงเรียนและห้องเรียนเป็นบ้านหลอม ที่ดีที่สุดใน การผลิตทรัพยากรบุคคลออกสู่สังคม งานครูยังเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสติปัญญา และความสามารรถที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน ดังนั้นครูจึงต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้าน มีการเตรียมการและวางแผนที่ดีในการสอน และดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการครบวงจร นอกจากนี้ครูยังต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และคิดค้นวิธีสอน สื่อตลอดจนเครื่องมือใหม่ มาช่วยใน การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ และสนองตอบต่อความต้องการของ สังคมปัจจุบัน นอกจากนี้กระบวนการทัศน์ในการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลง ไปจากเดิม กล่าวคืองานครูไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการสอน (Teaching) ในห้องเรียนเท่านั้น แต่รวมไป ถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กทุกสถานที่และทุก โอกาส เมื่อก่อนการเรียนการสอนเรา ยึด“ครูคือศูนย์กลาง” แต่ปัจจุบัน เราต้องยึด “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” ดังนั้นจึงจำเป็นที่ครูต้อง พยายามคิดค้นและพัฒนา รูปแบบวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับกระบวนการที่ เปลี่ยน ไปนี้ (ประวิต เอรารวรรณ์, 2545, หน้า 1)

การจัดการเรียนการสอนของครูที่ผ่านมา มักจะเป็นไปในลักษณะที่ใช้พื้นฐานความรู้เดิม และความสนใจส่วนตัว จากประสบการณ์เดิมเท่านั้น จึงมีครูจำนวนมากที่อาศัยการวิจัย

มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานของตน (Perry – Sheldon, Allain, 1987 อ้างถึงใน ประวิต เอรารณ, 2545)

จากการปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา และหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีนัยที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนต้องนำกระบวนการวิจัยมาใช้เพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ ผู้สอนต้องวิจัยเพื่อพัฒนาการสอนและผู้บริหารสถานศึกษาคต้องวิจัยเพื่อประกันคุณภาพ การจัดการศึกษา (กรมวิชาการ, 2545) ซึ่งการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การปฏิรูป การศึกษาประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ทั้งการนำกระบวนการวิจัยและผลการวิจัยมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยนั้น เป็นแนวทางหนึ่งที่คุณสอนและ ผู้บริหารสามารถนำไปปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังที่กฎหมายแม่บททางการศึกษาของไทย ได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยและกำหนดไว้หลายมาตราที่ชี้ให้เห็นว่า การวิจัยเป็นกระบวนการ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งเป็น กติกาที่นำไปใช้ทั้งกรมวิสามัญและการเรียนรู้ กล่าวคือ มาตรา 24 (5) ระบุให้ใช้การวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนวิจัยเพื่อการศึกษาเรื่องที่สนใจและต้องการหาความรู้ ใหม่ หรือต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การวิจัยจึงสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยฝึก กระบวนการคิด การจัดการ หาเหตุผล ในการตอบปัญหา และ รู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหา มาตรา 30 ระบุให้ผู้สอน ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ ผู้เรียน ผู้สอนนอกจากจัดการกระบวนการเรียนการสอนแล้วยังใช้การวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาหรือสิ่งที่ ต้องการรู้คำตอบ พัฒนา สิ่งที่ต้องการพัฒนาหรือแก้ปัญหา และศึกษาและพัฒนาในสิ่งที่ เป็น ปัญหาหรือต้องการพัฒนาควบคู่กันไปอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการกระบวนการจัดการเรียน การสอน และการวิจัยให้เป็นกระบวนการเดียวกัน สามารถมองเห็นปัญหา ระบุหรือรู้ปัญหาได้ รู้จักการวางแผนการวิจัย เก็บข้อมูลและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีหลักฐานการได้มาซึ่งข้อค้นพบ มีเหตุผลอธิบายถึงข้อค้นพบ มาตรา 48 ระบุให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหาร จึงต้องวิจัยเชิงประเมินเกี่ยวกับองค์กร/ สถานศึกษา เพื่อใช้ผลการวิจัยนั้นมาประกอบการตัดสินใจ จัดทำนโยบายและแผนตามพันธกิจ ขององค์กรนั้นต่อไป การวิจัยจึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการที่นำผลมาใช้ ในการพัฒนา ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารสามารถใช้การวิจัยเพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ และพัฒนา ตนเองให้เป็นผู้ดำเนินการสร้างภูมิปัญญาและการเรียนรู้ได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ได้กำหนดให้นำการวิจัยมาใช้เป็นกระบวนการควบคุมไปกับกระบวนการเรียนรู้และการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้

การวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Research หรือ Classroom Action Research) คือ การศึกษาเชิงวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับหลักสูตร วิธีการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำสื่อ และอุปกรณ์ประกอบการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล โดยการศึกษาวิจัยนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการค้นหาคำตอบให้กับคำถามที่ครูสนใจด้วยวิธีการเชิงประจักษ์ ครูทุกคนสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานสอน หรือเพื่อปรับปรุง และพัฒนา งานการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วยวิธีการง่าย ๆ โดยครูสามารถทำวิจัยไปพร้อมกับ การปฏิบัติการสอนประจำวัน สำหรับเรื่องที่จะนำมาศึกษาวิจัยนั้นส่วนมากจะเป็นปัญหาที่ครูพบ จากการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแก้ปัญหานั้น ๆ หรืออาจมาจากความคิดริเริ่มของครูในการที่จะพัฒนาปรับปรุงวิธีสอนหรือการสอนที่จะใช้อยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (อัจฉรา สระวาตี, 2540)

ดังนั้นครูยุคใหม่ ต้องมีความรู้ และทักษะ ในการวิจัย เพราะการวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาที่เป็นวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้ได้ความรู้ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้เป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอน เพราะเล็งเห็นว่ากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนช่วยแก้ปัญหา และช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ฉะนั้นครูจะต้องมีการวิจัยควบคู่ไปกับการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมของข้าราชการครู และพัฒนานักเรียนให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แต่ในปัจจุบันพบว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นยังมีปัญหา และอุปสรรคหลายประการ ถัดมา กองคำ (2541, บทคัดย่อ) พบว่า ครูส่วนมากใช้ทุนส่วนตัวในการทำวิจัย การดำเนินการวิจัย วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลสำหรับการทำวิจัยนั้นยังมีปัญหาอยู่มาก ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย และนอกจากนี้ประสบการณ์ในการอบรมวิจัยพื้นฐานวิชาเกี่ยวกับการวิจัยและการมีประสบการณ์การทำวิจัย เป็นตัวทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ ซาร์โด - บราวน์ และเวลสซ์ (Sardo - Brown, & Welsh, 1995 อ้างถึงใน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2544, หน้า 3 - 5) กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การกลัวเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย ครูมีแนวโน้มที่จะเชื่อว่างานวิจัยไม่ใช่อยู่นอกขอบเขตของงานครูที่จะปฏิบัติได้ ข้อยกัลด้านเวลาในการทำวิจัยของครูมีความกังวลในหัวข้อวิจัยที่อาจกระทบความรู้สึกรักของผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และการไม่ได้รับการสนับสนุน

จากผู้บริหาร และจากการสอบถามกับครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และประถมศึกษาพบว่า สอดคล้องกับปัญหาของชาร์โค - บราวน์ และเวลสซ์ กล่าวคือ ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีหลายประการ เช่น การไม่มีเวลา ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร และเพื่อนครู ความรู้ และทักษะของกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคคลที่อยู่ในวงการศึกษปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษกรุงเทพมหานคร เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้สามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และเป็นแนวทางในการพัฒนางานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบ สภาพปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน
3. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา ในการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. สามารถใช้เป็นแนวทางในการ แก้ไขปัญหา และพัฒนาวิธีการวิจัยในชั้นเรียน ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบทบทวนตนเอง มองเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน และส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้การจัดการศึกษามีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 11,598 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 375 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามตารางการหากกลุ่มตัวอย่างของเครทซ์ - มอร์แกน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

เขต 1 มีจำนวนครู 4,060 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 131 คน

เขต 2 มีจำนวนครู 4,214 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 136 คน

เขต 3 มีจำนวนครู 3,324 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน 6 ด้าน ได้แก่

- ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
- ด้านการดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน
- ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องการวิจัยในชั้นเรียน
- ด้านงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน
- ด้านวัสดุอุปกรณ์การวิจัยในชั้นเรียน
- ด้านแหล่งข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียน

ซึ่งผู้วิจัย ได้กรอบแนวคิดมาจากผลงานการวิจัยของ ลัดดา กองคำ (2541, หน้า 4) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น และวิรพล ฉลาดเข้ม (2544, หน้า 5) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ได้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของทั้งตนเอง

และกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ได้มีโอกาสวิพากษ์วิจารณ์ อภิปราย แลกเปลี่ยน การเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของครู และผู้เรียน (สุวิมล ว่องวานิช, 2544, หน้า 21)

2. สภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง อุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานในการวิจัยในชั้นเรียนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ปัญหาในเนื้อหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย และการวิจัยในชั้นเรียน การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน การสร้างสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย

2.2 ด้านการดำเนินงาน หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมอบรม สัมมนา การทำวิจัยในชั้นเรียน และการนำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

2.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การที่ไม่ได้รับความร่วมมือ หรือสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา หรือเพื่อนร่วมงานใน โรงเรียนหรือผู้เชี่ยวชาญหรือนักเรียน

2.4 ด้านงบประมาณ หมายถึง ความจำกัดด้านทุนในการวิจัยทั้งทุนส่วนตัวหรือทุนสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา หรือทุนจากหน่วยงานต้นสังกัด

2.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง อุปสรรคในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำวิจัยจากสถานศึกษา หรือจากหน่วยงานต้นสังกัด

2.6 ด้านแหล่งข้อมูล หมายถึง ความขาดแคลนแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษาค้นคว้าทำวิจัย ทั้งแหล่งข้อมูลในสถานศึกษาแหล่งข้อมูลในท้องถิ่น และแหล่งข้อมูลจากหน่วยงานต้นสังกัด

3. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และที่ปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ในด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

4. แนวทางแก้ปัญหการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความคิดเห็นต่อวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 - 3 สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนทางเทคโนโลยีการศึกษาได้

5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 เขต 2 และเขต 3

6. ครูผู้สอนหมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และเขต 3

8. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต พญาไท บางซื่อ คูคต ล้อมพันขวางศุภกมลวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางรัก วัฒนา สาทร พระโขนง บางนา คลองเตย บางคอแหลม ยานนาวา ดินแดง

9. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขต ห้วยขวาง จตุจักร ลาดพร้าว บางเขน สายไหม บึงกุ่ม บางกะปิ วังทองหลาง ดอนเมือง หลักสี่ ลาดกระบัง สะพานสูงคันนายาว มีนบุรี คลองสามวา หนองจอก ประเวศ สวนหลวง

10. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขต บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ดุสิตธานี ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ หนองแขม